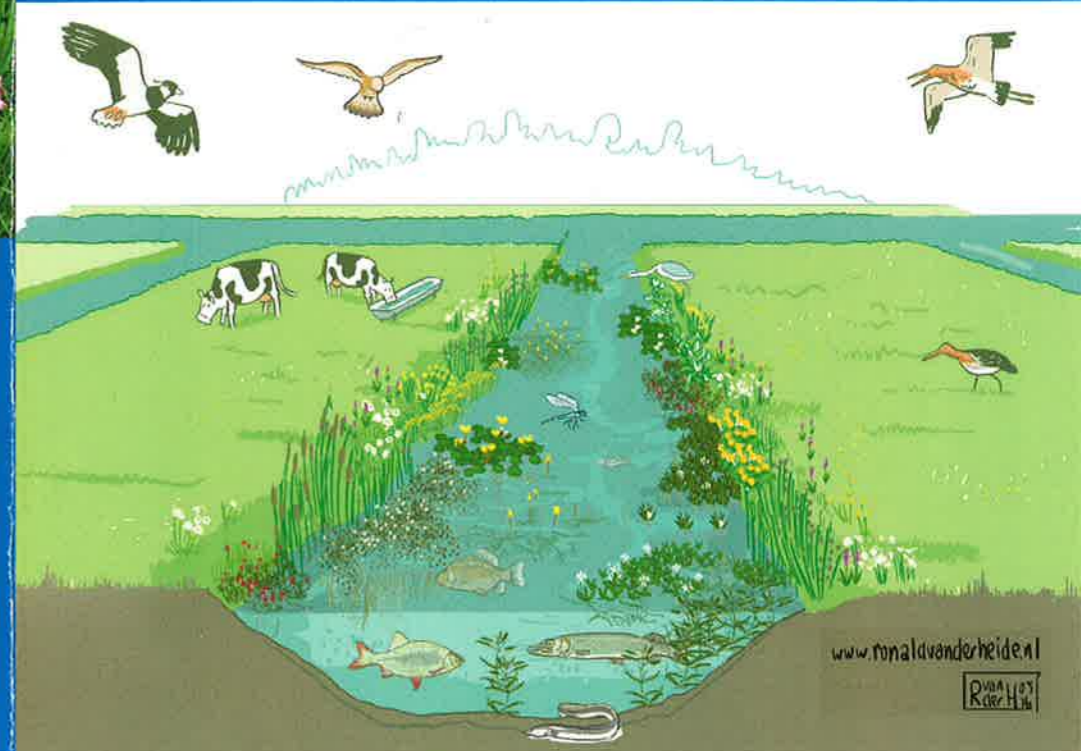

'De Boerensloot leeft' En dat meten we!

De levendige boerensloot

Een levendige boerensloot heeft veel voordelen:

- het verhoogt de biodiversiteit in de sloot en in de slootkanten: meer soorten planten en dieren;
- het leidt tot een tragere groei van de baggerlaag: minder vaak baggeren;
- het voorkomt afkalving van de oevers;
- het levert klimaatrobuste sloten, in een levendige boerensloot zijn er minder snel waterkwaliteitsproblemen.

Een sloot vol waterplanten is robuust en heeft bovendien een zuiverende werking op het slootwater.

Hierdoor ontstaat een gezondere, schonere sloot. Met alleen al achtduizend kilometer boerensloten in het beheergebied van het waterschap zijn de sloten onze groen-blauwe aders en daarom erg belangrijk. Het potentieel voor planten en dieren is enorm.

Koplopers

De eerste agrariërs zijn al meer dan 15 jaar geleden begonnen met ecologisch beheer. In 2014 is in het veenweidegebied gestart met het project 'levendige boerensloot'. Een project met als doel de ecologische kwaliteit van de sloot en oever te verbeteren, door een aangepast beheer. In 2015 sloten enkele enthousiaste agrariërs zich aan bij dit project. Vervolgens is in 2016 het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer van start gegaan (ANLB). Inmiddels doen meer dan 100 agrariërs in het beheergebied van het waterschap mee met het ecologisch beheer.

De beheerpakketten

Individuele agrariërs kunnen beheerpakketten afsluiten via het agrarisch collectief. Deze pakketten dragen direct bij aan levendige boerensloten en bestaan uit:

- ecologisch slootschonen;
- baggeren met de baggerspuit;
- beheer van natuurvriendelijke oevers;
- inrichten en beheer van bufferstroken.

Kijk voor meer informatie op de website van uw agrarisch collectief.

Wist u dat:

- U een vergoeding kunt krijgen voor de beheerpakketten?
- Er tijdens de monitoring zeldzame soorten gevonden zijn?
- Er in een levendige boerensloot ook veel planten gevonden worden die goed zijn voor bijen en insecten?
- U zich ook zelf kunt aanmelden als vrijwilliger voor het monitoren van een boerensloot?
- De huidige vrijwilligers erg enthousiast zijn en 'Het Boerensloot Monitoringsteam' heet?
- De agrariërs elk jaar weer benieuwd zijn bij wie de meeste planten zijn gevonden in de sloot en de slootkant?

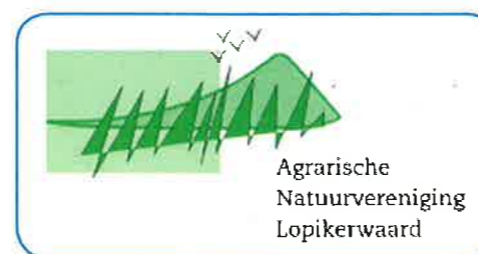
De monitoring van de boerensloten is een samenwerking van de agrarische collectieven, het Boerensloot Monitoringsteam en het waterschap.

Wilt u meer informatie over:
De beheerpakketten?

Neem dan contact op met uw agrarisch collectief.

De monitoring of wilt u zelf een sloot aandragen voor monitoring?

Neem dan contact op met Danneke Verhagen van het waterschap, via danneke.verhagen-bakker@hdsr.nl

Natuurlijke, mooie en levendige sloten dragen bij aan de kwaliteit en leefbaarheid van het platteland. Enkele agrariërs hebben inmiddels al meerdere jaren een alternatief (natuurlijker) beheer en onderhoud toegepast. Zij zien zichtbaar resultaat in hun sloot. In overleg met het agrarisch collectief monitoren we deze sloten. Zo kunnen we volgen wat het effect is van het natuurlijker beheer en hoe dit beheer zo nodig aangepast kan worden.

Agrarische
Natuurvereniging
Lopikerwaard

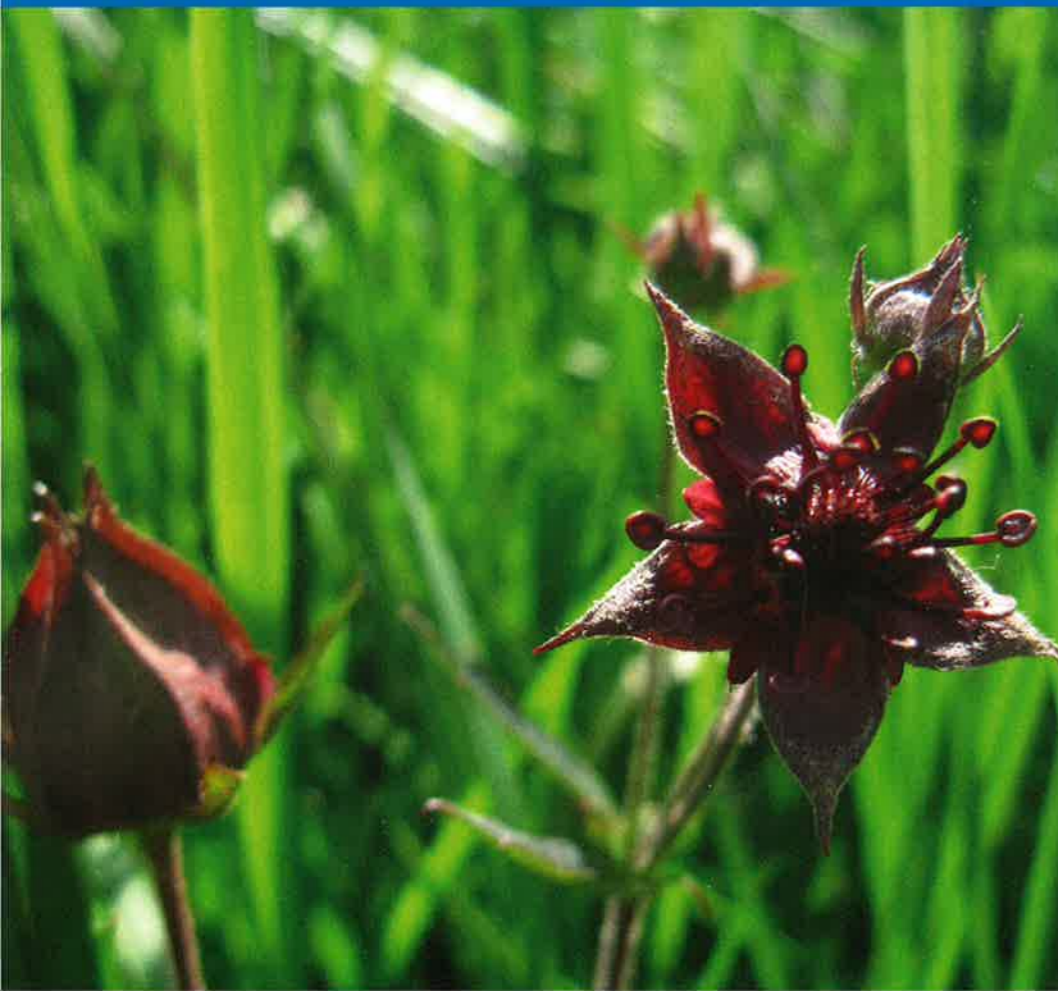

Resultaat om trots op te zijn

In Zegveld meten we bij een voorbeeldsloot. Hier wordt al 15 jaar ecologische beheer toegepast. De sloten zijn er enorm divers met mooie en bijzondere plantensoorten zoals Wateraardbei, Waterdrieblad, Echte koekoeksbloem, Valeriaan en Krabbenscheer.

In het voorjaar kenmerken in het hele gebied slootkanten vol met Gele lis de sloten die meedoen met ecologisch beheer.

Ontwikkeling volgen

Enkele agrariërs die hun sloten al jarenlang ecologisch beheren, zien na een aantal jaren zichtbaar resultaat in de sloot.

We willen dit resultaat met getallen onderbouwen. Ook gaan we gezamenlijk op zoek naar de beste manier om een levendige boerensloot te krijgen. Iedere sloot is anders, dus het beheer is maatwerk! En we laten ook graag de deelnemende agrariërs zien hoe goed ze het doen.

Daarom monitoren we de sloten, zowel met vrijwilligers als door Aquon, het onderzoekslaboratorium van waterschappen. Ieder jaar wordt bekeken welke water- en oeverplanten er in en rond de sloot staan. Als de water- en oeverplanten op orde zijn, profiteren andere soortgroepen zoals vis en de kleinere waterdieren (macrofauna) daar ook van. In totaal monitoren we meer dan 50 sloten.

De ontwikkeling van de ecologie heeft tijd nodig, daarom duurt het monitoringsprogramma minimaal zes jaar. Na zes jaar evalueren we wat de beheerpakketten tot nu toe hebben opgeleverd en of het zinvol is verder te gaan met monitoren.

Agrariër Harold Vlooswijk uit Papekop:

"We zijn super trots als onze monitoorders Peter en Wim een nieuwe soort hebben gevonden in onze slootkanten."

Tussenstand na drie jaar monitoren

Voor harde conclusies is het nog te vroeg. De ecologie heeft tijd nodig.

Toch zijn er al resultaten:

- in een sloottraject van 100 meter hebben we maar liefst meer dan 50 verschillende plantensoorten geteld!
- we treffen waardevolle en mooie, fleurige plantensoorten aan, zoals Wateraardbei, Waterdrieblad, Dotterbloem, Gele lis en Krabbenscheer. Dit is vaak in sloten die al vele jaren ecologisch worden beheerd.
- in de sloten zonder ecologisch beheer (de zogenaamde referentiesloten) treffen we vaak veel minder verschillende soorten planten aan. Daar zien we bijna alleen maar algemene soorten die duiden op voedselrijke omstandigheden, zoals Liesgras, Kroos en Grote egelskop.
- zo zien we dat ecologisch beheer echt loont!

Hoe nu verder?

Enthousiasme bij agrariërs en langjarige inzet van ecologisch beheer leidt tot steeds meer levendige en mooie boerensloten. Het vergt geduld, voordat het beoogde ecologisch resultaat zichtbaar en meetbaar is. Op dit moment lijkt vooral de oevervegetatie te profiteren. Gezamenlijk willen we verder op zoek naar wat het meest optimale beheer van de sloten is, zowel voor oever- als voor waterplanten. Daarbij kijken we per sloot wat werkt. Ook kijken we naar andere mogelijkheden. Een voorbeeld is kringloplandbouw, waar uitspoeling van nutriënten richting de sloot wordt tegengegaan. Dit –in combinatie met natuurlijk beheer– leidt naar verwachting tot meer diversiteit in de sloot. De afgelopen jaren is de slootkwaliteit flink verbeterd. We staan nu voor de uitdaging om de laatste stappen te zetten naar boerensloten die (meetbaar) leven!